

572

1972

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՄԱՐԿԱԿԱՆ
ՊԱՏՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1972 ՅՆԿԵՆ ՈՒՅ

ՀԱՅԿ

ცვრილა

სოლომონ ლეჟანანაშვილი

ნახატები ლიიზბრი ზარაფიშვილისა

თქვენც იცით, რომ ერთ უდაბურ ტყეში სოროა და იმ სოროში ცხოვრობს ბებერი მელია—წვრილა. იმ მელიას სიჯეღლეში იმდენი რამ გადახდენია თავს, ის რომ წიგნად დაიწეროს, მთელი ერთი თვე მაინც უნდა იკითხოთ.

ახლა ეს ჩვენი მელია—წვრილა უკვე ბებერია. აღარც მუხლი მოსდევს, აღარც თვალი უჭრის. იმის სოროში შეიყრებიან სხვა ბებერი მელიები, გამართავენ გრძელ-გრძელ ჩიბუხებს, თავიანთი ბებრული თათებით ნელა დასტენავენ თუთუნით და მერე სულგაქმენდილები უსმენენ წვრილას, რომელიც თავის გამორულ თავგადასავლებს ჰყვება.

— წვრილავ, ახლა იმ ოხერ შოფრისა გვიამბე, ქათმების ფერმასთან რომ გადაგეყარათ.

— გვიამბე, გვიამბე!—შეჰალაღებენ ერთხმად ყველანი და მოსასმენად ემზადებიან.

წვრილა შუბლს იჭმუხნის, ერთი წუთით დასევდიანდება, დაიბოღმება, ეს ამბავი მოსაგონებლადაც კი მძიმეა მისთვის, მერე ერთს

ამოიხორებს, გამქვართლულ ჩონგურს გვერდზე გადასდებს და დაიწყებს:

— მას აქეთ ხუთი თოვლობა გავიდა. ძეგბო... ოთხნი ვიყავით და მე ერთილა ვაღაერჩი. ღმერთმა აცხონოს. ქოქოზანთ ცულლუტაც მაშინ დაიღუპა. ხომ გახსოვთ ცულლუტა...

— როგორ არ გვახსოვს, მე და იმან ერთ-
ხელ მთელი საქათმე დავანეღეთ. ფეხმარდი
და მარჯვე ჯეილი იყო. სწორედ მაშინ დამჭ-
რეს. საფანტაში შივ კანქში გამიარა.— ამბობს
კოკლი მელია-თხელა და ნაიარევ ფეხზე იყუ-
რება.

— იმას გეუბნებოდით... იმ ზამთარს დი-
დი თოვლობა იყო. მთელი სამეღეთი ლამის
შიმშილმა ამოწყვიტა. სოროებიდან ცხვირის
გამოყოფა გევიტრდა. ისე დაღამდებოდა. ერთ
ქეციან წრუწუნას ვერსად გადავეყრებოდით.
გინდ შიმშილით მოვეკვდარვარ, გინდ ალა-
მინის ხელით-მეთქი, გაეფიქრე ერთ ღამეს
და სოროდან გამოვეყერი.

— ჰაი ღედასა!— ოხრაეს კოკლი თხელა.—
ერთხელ სჯობია სიკვდილი, ათასჯინს დანა-
ნებასა.

— აბა, აბა!— ბანს აძლევენ ბებერი მელიე-
ბი და თავს იქნევენ. წვრილა კი განაგრძობს:

— ქარსა და ყინვაში მარტო დავადექი
გხას. ისეთი ბნელი ღამეა, ძმებო, ისეთი ქარ-
ბუქი, სულიერი ვერსად გაიქაჰანებს. ერთი
ხანობა შეფიქრიანდი. ეს ქარბუქი სადმე
ამომახრჩობს-მეთქი, მაგრამ გული გაეიმაჯ-
რე. ჩემი მუხლისა და თვალის იმედი მქონდა.

ვიდრე სოფელს მივადწევი, გარდაწვენი
მომისწრო. ივრე ვარ დაღლილი და
თებული, ლამის წაიქეცე. რა უნდა ვქნა, მე
თავემკვდარმა, რა უნდა ვიღონო, ამოდენა
გზა გამოვიარე ამ ოხერტიან ქარბუქში და
ვათენებამ არ მომისწრო?! დავყუნტი და
ბოლომისაგან ლამის ავტირდი. რად გავაჩინა
ღმერთმა ქვეყანაზე მელიებში, თუკი ასეთი
სატანჯველი ცხოვრება გველოდა? რად გვარ-
გუნა ისეთი ბელი. რომ დღის ნათელსაც გა-
ვეურბივართ, აღამიანსაც და სხვა ნაღირსაც!
ყველა ჩვენ გეთვალთვალებს, ყოველ ნა-
ბიჯზე ფათერაკი მოგველის. ამ საგონებელ-
ში ვარ, ძმებო, და, უტყებ სოფლის განაპირას,
შორს, შორს საღლაც, თელი მოვკარ ერთ
ვეება შემოდობილ ვხოს. დავაკვირდი, დავა-
კვირდი და რას ვხედავ; ეს უზარმაზარი ვხოს
სულ თეთრი ქათმებით გადაპნტილა. რამ-
დენი რამის მომსწრე ვიყავ და ამდენი ქათა-
მი ერთად არასოდეს ვნახა ჩემს თვალებს,
ზღაპარშიც არ გამეგონა.

— ჰმ, მეფერინველეობის ფერმა ყოფილა!—
ამბობს თხელა.

— აბა, მაშინ რა ვიციოდი, პირველად ვნა-
ხე ასეთი საქათმე. ახლა მეც კი ვიცი, რაც
იყო.— თავს იმართლებს წვრილა და განაგრ-

958

ძობს:—იმას გეუბნებოდით, ქარისაგან ბუმბულაწილილები არხენად დააბოტებენ იმ ეზოში ქათმები. აბა, წარმოიდგინეთ, რა დღეში ჩავფარდებოდი ერთი კვირის შშიფრი. კბილები ამიკაწაწადა, ლამის კუჭი პირიდან წამომვარდა. საღა მახსოვდა დაღლილობა, თვალში სინათლე მომეცა და მუხლში ძალი. რაც იქნება იქნება-მეთქი, ხვე-ხვე წაფცანცალდი და იმ ეზოს მივუახლოვდი. მივუახლოვდი და რას ვხედავ: ეზოს გადაღმა ფართო შარაგზა გადის. იმ შარაგზაზე მივუგუნებენ მანქანები, მიდიან სიცივისაგან აბუზული ადამიანები. აბა, ჩემს ადგილას რას იზამდით, ძმებო, რა ღონეს იხმარდით, დღისით, მზისით, მიღეთი ხალხის თვალწინ! მაგრამ... ჰაი ღელასა, მაშინ რაღა წერილა ვიქნებოდით, გამოსავალი არ მებოვნა. ჩემს გამუ-

რიახ თვალს რა გამორჩებოდა. უცნაურად, ცანცალდი, საიმედო საფარში შეგმტკუნა და იქაურობა დავხვერე. ვხედავ, ერთი დიდი რკინის მილი გდია და პირი დაუღლია. იმოღენა ის სატიალო, მგელიც კი არხენად გამტრება შიგა. გავაცოლეთ თვალნი, გავაცოლეთ და, რასა ვხედავ: მეორე მილი კიდევ ცოტა მოშორებითა გდია, ის უფრო გრძელია და ზედ საქათმის ეზოზე გადის.

„ფრთხილად იყავ, წერილავ, — თავს ვაფრთხილებ, — ამ მილში ფათერაკი რამ არ იყოს და არ გაება“.

იმ რკინის მილებში ადამიანები წყალს ამწყვედვენ და საითაც უნდათ, იქითენ წაიყენენ. მაგრამ მაშინ იქ წყალი არ იყო დამწყვედი. რაც იქნება იქნება-მეთქი, ავღეკი და იმ მილში შევტყვრი, შიგ ისე ბნელოდა, თათს ვერ მიიტანდი თვალთან. გავიარე ერთი მილი და მეორეში შევყავ თავი. გავიარე მეორე მილიც, გავიკვირებ და. სადა ვარ, იცით? საქათმის ეზოში ამომიყვია თავი! ზედ ჩემს წინ დაგოგავენ ვარიკები.

იმათ დანახვაზე თვალებიდან ცეცხლი წამომცვივდა, კბილები ამიკაწაწადა და ლამის იქვე ჩავიყეცე. ცოტა გონს რომ მოვეღი. მილიდან თავი გაეყავ და ეზო მოვათვალერე. ის ბებერი დარაჯი აღარსად ჩანდა. გული მომეცა, ისევ შევიმბოლე და დავიცადე. მილში არც ქარი ქროდა, არც ციოდა. ვარ განაბული და ველი, რომელიმე ვარიკა როდის მომახლოვდება, რომ დავაცხრე.

და აი, თითქოს ჩემს იღბალზე, ერთი ყვლტრტველა ყვინჩილა ზედ მომადგა. გაჩრდა, კისერი წაიგრძელა და შტერივით შემოიჭყიტა მილში. ვატყობ, ვერა მხედღავს. თქვენს ხომ იცით, ქათმები რა ბეცებენ არიან; ერთი ბეწო სიბნელე და თვალეში სინათლე ვლევათ. იმ ბედშეხს, აღბათ ცნობისმოყვარეობამ წასძლია, ერთი-ორი ნაბიჯი კიდევ გაღმოდგა და მილში შემოყო თავი. შემოყო და, მეც აღარ დავაყოვე, კისერში ვტაცე პირი და წამში მოგეგულე. გამოქანდი მაშინვე, გამოვჭყვრი მილიდან, ხვეში შევედი და გამოვწიწყნე. ის დღე იმ ხვეში გავატარე, როცა შებინდდა, დავკარ ფეხი და ტყეში ამოვედი.

გაგრძელება იქნება

პეტიონო, აბა, გამოიცანი!

გამოცანა: მტერია სიბნელის,
მტერია წყვილის,
ყველაზე დამაზი,
ყველაზე თბილი,
დიადი,
ზვიადი,
ნაბი და კეთილი,
ყოველამ ჩადის და
ამოდის დილით.

პასუხი: ყველაზე დამაზი,
ყველაზე კეთილი,
ზვიადი
რა არის ნეტაუ?
შენ თუ მზე გგონია,
არა ხარ მართალი,
ეს გახლავს ჩემი და
მანანას დედა.

გამოცანა: ყველაზე ძლიერი,
ყველაზე მამაცი,
დამაზი ფაფარით,
ძლიერი ტორით,
გრუხუნა,
ბრუხუნა,
სამართლის გამჩენი,
ჭვეყნად რომ არა ჰყავს
ტოლი და სწორი.

პასუხი: გრუხუნა?
ბრუხუნა?
ძლიერი? მამაცი?
ნეტავი რად ჟუნდა
მიხვედრა ამას?
შენ ღომი გგონია?
არა ხარ მართალი,
ეს გახლავს ჩემი და
მანანას მამა.

ჩვენი სამსახური

მადლობის ბარათი

შუამოხაზაძე

ომებით დანგრეულ ქვეყანას მინა აკლდა. ზიონურები ბორჯომის მინერალური წყლების ქარსნისათვის ბოთლების შეგროვებას შეუდგნენ.

— მოდიო, ჩვენც დავესმართ ზიონურებს! — თქვენს ოქტომბრელებმა.

— კარგია! — მოუწონა სელმდგანდგამა, — მაგრამ თქვენ რადგან ჰატარებთ, ბოთლებიც ჰატარებთ შეგროვებით. აი, აუთიქს წამლის შუშები არა აქვს, სმირდა წამლის გაცემა ფერსდება.

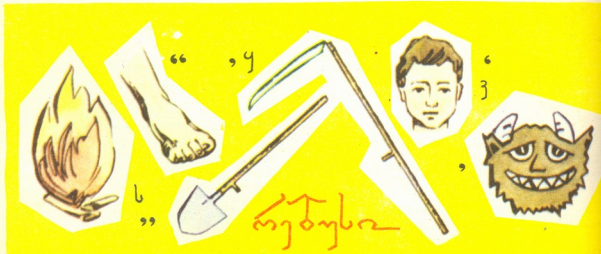
ღარიბსმენ ოქტომბრელები. უბნები დინაწილეს. მივიდოდნენ კართან, დარეკავდნენ ზარს და დიასახლისის მათი მოსვლის მიზეზს აუხსნიდნენ.

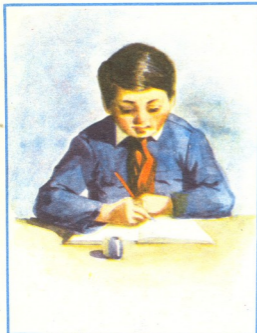
სელ-ნელა, ჰატარ-ჰატარა შუშის ბოთლებით ივსებოდა სელჩანთა. ბოთლების შეგროვება კი ადვილი როდი იყო. ოქტომბრელებს ხანდახან სსვენსეც უსდებოდათ ასულა, მტკრიან სარდალებშიც დამურებოდნენ... მაგრამ უკან არასოდეს დაუსვავათ, ორი ათასი წამლის შუშა შეგროვებს ერთ კვირამი.

ლენინის რაიონის მოვარმა აუთიქმა რკინიგზის დეპოს ზიონურულ კოლექტივს წერილი გაუგზავნა. წერილში ოქტომბრელთა სახელზე მადლობის ბარათი იდო.

წამლების გაცემისას კი მოსუცი პროვიზორი ღიმილით ამბობდა:

— იცით, ეს შუშები ოქტომბრელებმა მოგვიტანეს. სედაუთ, რა უნაღლები არიან!

„ზიონური ბეჯითა სწავლაში, შრომასა და სპორტში“.

ნორ კიონათა კანონი

თუნთია

ოლა ლაღიანი

ნახატი ზურაბ კაპანაძისა

გაზაფხულობით ფოთიდან ოკეანეში მიემგზავ-
რება დიდი თევზსაჭერი გემი „რუსთაველი“. შე-
მოდგომით კი „რუსთაველი“ კვლავ მოაყვრებს
ხოლმე მშობლიურ პორტს.

ამ გემის კაპიტანს ბევრი პატარა მეგობარი
ჰყავს. შემოერთებებიან ხოლმე ფოთის ნავსად-
გურში გოგო-ბიჭები და ისიც ჰყვება და ჰყვება
ზღვებსა და ოკეანეებში ნახულ ამბებს.

ერთხელ თურმე ასეთი ამბავი მოხდა:

გემი ღია ზღვაში იდგა.

კაპიტანმა გემბანიდან დაინახა, როგორ უახ-
ლოვებოდა ზღვაში მოხანავე ერთ-ერთ მეზ-
ღვარს ზვიგენი. წამიც და... კაპიტანმა ძალაუ-
ნებურად იარაღზე გაივლო ხელი.

მეზღვარმა მხარულთ მოუსვა. თანდათან
ლონე ელგოდა... და უცებ ტალღებიდან ზღვის
ლომი ამოიჭრა. იგი ვაფრთებით ეკვეთა ზვი-
გენს. შიშისაგან თავზარდაცემული მეზღვარნი
ამხანაგებმა გემბანზე ამოიყვანეს. ქვევით კი სა-
ზარელი ბრძოლა გრძელდებოდა. ბიჭები მიხვ-
დნენ, რომ ლომი დაიჭრა. არა და, მოშველბაც
ჭირდა, ერთიც ვნახოთ და, ლომს მოხვედროდა
ტყვია!

და თითქოს ხასწაული მოხდაო—ახლა ხამმა

ზღვის ლომმა ამოჰყო თავი ტალღებიდან. იკად-
რა ზვიგენმა ბრძოლის ველიდან გაქცევა, დაჰ-
რილი ზღვის ლომი კი ადგილიდან აღარ იძვრო-
და: მეზღვარებმა იგი ხადით ამოიყვანეს გემ-
ბანზე. ლომი ბლაოდა, შიშით ახლოს ვერაფერ
ეკარებოდა.

როგორც იქნა, ლომს ძილის წამალში დასვე-
ლებული დოლბანდი დააფარეს სახეზე. ლომმა
რამდენიმე წუთში ჩაიძინა. დაიწყო ოპერაცია.
ჭირურგმა ღრმა ჰრილობა გაწმინდა და სათუთად
აპოკრა.

ლომს კარგა ხანს ეძინა. რომ გამოიღვიძა,
ცნობისმოყვარეობით მოათვალიერა იპაურობა,
გაქცევა კი სულაც არ უფიქრია.

ორ დღეში მოიბედა. უველა თავს ევლებო-
და,—დღეში ორმოცდაათი კილო თევზი ძლივს
ჰყოფნიდა. ბიჭებმა ლომს თუნთია დაარქვეს...

— აბა, ბიჭებო,—თქვა ერთ დღეს კაპიტან-
მა,—დროა თუნთია ზღვაში გავლუშვათ.

კაპიტანის ბრძანება კანონია და მეზღვარებიც
ზღაზენით მივიდნენ თუნთიასთან: ჯერ თევზი
გადაუგდეს ზღვაში, ეგებ გადავტყუოთო, მაგ-
რამ თუნთია გაჯიქდა.

კაპიტანი ერთ წუთს ჩაფიქრდა. ეტყობოდა,

გული ეთანარებოდა, მაგრამ ბრძანების გაუქმება არ შეიძლებოდა: ბრძანება, ბრძანება! ისევ ვაისმა კაპიტნის ბრძანება:—აბა, სწრაფად!—გაგისარიათ, იკადრეს მეზღვაურებმა დაფაცურება, ოცი ბიჭი დატრიალდა, და... ტყაპ!—გაცურა თუნთიამ, ისე გაცურა რომ გაბრაზებულს ერთხელაც არ მოუსხდავს უკან.

მიიღია თევზის ქერის ხეზონი. „რუსთაველი“ სამშობლოსაკენ მოაპობდა ტალღებს.

ერთ დილას გემს ვეებერთელა ზღვის ლომი მოადგა, უკან ორი პატარა ბოკვერი მოჰყვებოდა.

— თუნთია, თუნთია!—ჩასახეს მეზღვაურებმა და თევზით უმასპინძლდებოდნენ. ისიც ბურღულუნებდა, რალაცას ბუებუებდა და თავის წილ თევზს პატარებს უთმობდა.

— ნახვამდის, თუნთია!—ხელს უქნევდნენ მეზღვაურები. ვინ იცის,—იქნებ ეს ზღვის ლომი მართლაც მათი ძველი ნაცნობი თუნთია იყო!

მარტი

ზაია ჩხავიანი

მსემ თქვა: — ჭიტა, ჭიტაო,
თქვენთან უოფნა მინდაო!
— შენ სად მიიწარები,
თოვლო, შეგუქმინდაო?!

ბავშვთა
ლიტერატურა

გიორგი ნაკათალი

გაზაფხული

შეგეს ორი დაია—
ენმელა და ია;
წინ მომიძღვის ორთავე,
საქართველოს მორთავენ.

ია

ცისფერთვალა უვაჟილი—
ზაწაწინა ია ვარ,
ღამებური ჩამოვლის,
თაგს დავაღწევ იანვარს.

ამოვფურები თოვლიდან,
ლურჯად არეს შეკმისაჲ,
— გაზაფხული მოვიდა! —
ვეტევი გარემეისა.

იამ ვარდებს აზარს

გიორგი შათაშავარი

მარტის თბილი დღე არის,
იამ ვარდებს აზარს:
— დაიუბო, ზამთარში
აღარ არის, აღარა!

იოგურდი თოვლი დამდნარა,
შთა და ბარი გამთბარა,
გაზაფხული დამდგარა!
გაზაფხული დამდგარა!

მასკროპული

ნოზარ შაბანაძე

დილით ადრე გვესტუმრ
ერთი ცეცხლი ბეღურა.
რადღაც გვითხრა, გვასარა,
გვასარსარა, გვასარა.

— რა გვასარა, რა გვითხრა?
— ია ფესზე დადგაო,
სეში წეღლი ჩადგაო,
გაზაფხული დადგაო.

დედოფალა

რეპაზ მინანიშვილი

ნახატები პასხან მელისაშვილისა

პაპაჩემი რომ ახალგაზრდა იყო, ქვეყნად ჯერ ისევ თავადობდნენ თავადები. ერთ თავადს პაპასთვის შევილიც კი მოუნათლავს, მამიდაჩემი. პაპა ამით ძალიან ამაყობდა და ბედნიერ ღღევებში თავადთან ძღვენი მიჰქონდა ხოლმე. ბევრი კი არაფერი! ერთი მამალი ინდაური, ორი ქათამი, ერთი ქოთანი ტყის თაფლი, ერთი კალათი ფიჩხული თევზი და ერთიც გოჭი ან ბატკანი. თავადიც ძალიან კმაყოფილი იყო, ასეთი კარგი ნათლიმამა რომ ჰყავდა, და ისიც საჩუქრებით ისტუმრებდა პაპას, თანაც უზრალო საჩუქრებით კი არა (აბა, მამალი ინდაური და ფიჩხული თევზი რა სახსენებელია იმათთან!) ქალაქური და ხანდახან თვით საზღვარგარეთული საჩუქრებითაც.

ერთხელ, მაგალითად, რით დასაჩუქრა, იცით? ფრანგული, ანუ როგორც მაშინ იტ-

ყობდნენ, ფრანციუსული დედოფალათი. მართალია, იმ დედოფალას ცალი ფეხი გადატეხილი ჰქონდა, ცხვირი კიდევ ვიღაცას მოეკვინტა, მაგრამ, სამაგიეროდ, როცა მამიდა მკლავზე გადაიწვენდა, დედოფალა ერთს ამოიკრუსუნებდა, წყნარად დახუჭავდა ცისფერ, მშვენიერ თვალებს და იქვე შენს თვალწინ დაიძინებდა.

თურმე მთელმა სოფელმა ჩვენს ვზოში მოიყარა თავი. სათითაოდ შედიოდნენ ტახტზე დაბრძანებულ მამიდასთან და ისიც დიდის ამბით უჩვენებდა იმ დედოფალას. — გადაიწვენდა მკლავზე, ამოაკრუსუნებდა, დაახუჭებდა თვალებს და მერე მძინარეს მოწიწებით უსწორებდა ატლასის კაბას და აბრეშუმით რბილ თმას.

— უი, ქა, დასწყევლა ღმერთმა, რას აღარ გააკეთებენ ის გასაწყვეტი ფრანცუზებიო! —

უკვირდა დიდსა და ბატარას.

უხნავიანთ ნინუამ კი ტირილიც დაიწყო:

— მაშ, ღმერთი არა სწამთ, ქა, ი თავადი-
აანთა, მაშ ვგ ყმაწვილი აქამდე ვგრე ფეხ-
მოტეხილი და ცხვირდაშავებული უნდა მყო-
ლოდათო.

აურია რძეში ქუქყიანი ბამბა და კირი,
შუადღემდე ბეგვა წალდის ყუით ის ბამბა და
კირი, გაკეთა კოწიწი და დედოფალს ფეხი
და ცხვირი გაუმთელა.

— ეხლა ვგ ყმაწვილიც მოისვენებს და
მეცაო.

პაპაჩემი კიდევ სოფელში ყინჩად დადიო-
და. მისალმებისას თანასოფლელი გლეხები
ქუდს ისე უხდიდნენ, თითქოს იმასაც თავა-
დური რალაცა სცებოდეს. ხანდახან თვითონ
ბოქაულიც კი გაუღიმებდა. ბოქაულის ღი-
მილი კი რას ნიშნავდა, იციო? სამი ღამის
ტკბილ ძილს მაინცა. ტკბილი ძილი კი მა-
შინაც ძალიან მყვარებით ჩვენებურებს.

დრუნჩა

უშანგი ბალია

დრუნჩა ერთი თვისაც არ იქნებოდა, მონადირეებმა დედა რომ მოუკლეს. დარჩა ბედის ანაბარა. სხვა რა გზა ჰქონდა, თავი თვითონვე უნდა ერჩინა.

მარტო ყოფნა ბეზრდებოდა, ხეტიალობდა და მისი გართობაც ეს იყო.

ერთ დღეს ბელი უგუნებოდ დააბოტებდა ტყეში. დაღლილს ძალიან მოჰვიდა, პანტის ხეზე აბობლდა და კარგად გამოძდა, მერე ძირს ჩამოსვლა დაეზარა, იქვე ორკაპი ტოტი შეარჩია, ზედ გაწვა და ჩათვლიმა.

ამ დროს ბავშვები გამოჩნდნენ. ხელში კალათები ეჭირათ. პანტის ხე რომ დაინახეს, ერთი ყრიამული ატეხეს და ძირნაყარ პანტას მისცივიდნენ. დრუნჩამ თვალი გაახილა, ძირს გადა-

ნახატი ელ. აგბოქაძის

მოიხედა, ბავშვები რომ დაინახა, სკუპ და, მიწაზე მოადინა ბრაგვანი. ბავშვებს შეეშინდათ, უნდა გენახათ, ვინ წინ გარბოდა და, ვინ—უკანაშ შიშისაგან პატარა თინიკოც კი მიატოვეს...

დიდები რომ გაიქცნენ, თინიკომ ერთი კი დააპირა ტირილი, მაგრამ ბელი რომ დაინახა, გოგო-ბიჭები სულ გადაავიწყდა.

დრუნჩამ ბუტბუტით აუარ-ჩაუარა, მერე დადგა და ყურება დაუწყო.

— ციც შენა!—თითი დაუქნია თინიკომ,—თამაში გინდა?

ბელი აბუტბუტდა, მერე მივიდა და თინიკოს წინ გაგორდა და გამოგორდა, გაგორდა და გამოგორდა.

— კოტრიალა დათუნიას!—იცინის თინიკო და

თან დრუნჩას მუცელზე უთათუნებს ხელს. ბელი გამხიარულდა, ისე გამხიარულდა, რომ სულ წაღმარებულმა დაიწყო კოტრიალი.

მაღე დამფრთხალმა ბავშვებმა თინიკო მოისაკლისეს, მოვიდნენ და თან მეტყევე მოიყვანეს. დრუნჩას ცოტა არ იყოს ეუცხოვა მაღალი კაცი, გაქცევა დააპირა. მაგრამ მეტყევემ დაიჭირა, ხელში აიყვანა, ალერსით ხელი გადაუსვა და გულზე მიიზუტა. დრუნჩა პირველად აბურღუნდა, მერე მეტყევემ ტომარაში ჩასვა და გაჩუმდა. მეტყევემ ბელი ბავშვებს მიანდო; ერთი ჭვილ-ხვილით გაიარეს ტყე.

სოფელში რომ მივიდნენ, ბელი მონადირე ძია ვანოს მიჰგვარეს.

მეორე დღეს ძია ვანომ და თინიკომ ბელი ქალაქში წაიყვანეს.

დრუნჩა დიდ ვალიაში ჩასვეს, თინიკო გამოემშვიდობა და გულდაწყვეტილი სოფელში დაბრუნდა.

მაგრამ დრუნჩას არ ივიწყებს, როცა ქალაქში ჩამოდის, ბელისათვის ბევრი პანტა და წაბლი ჩამოაქვს ხოლმე.

რეპე გერაძე ნახატი თამარ ჩიჩინაშვილისა

სპილო

სპილო ნელა მიბაჯბაჯებს
ნაირფერად მორთული.
გზაზე აქედმს მიესაღმა,
დაუქნია ხორთუმი.

— დღეს სადღებე ხომ მეწვევი?—
სპილოს ჰკითხა აქედმმა.
— ვერ წამოვად, გენაცვადე,
ცირკში ბევრი საქმე მაქვს!

ვეზოზლები

— ჩქარა, ჩქარა, აქეთ მოდიოთ,—
დაუძახა ბატმა იხვებს,
— მურამ ფენი მომამტვრია,
მიგობღებო, ვერ შემინვევთ?!

სყავი და ტყუპი

ღანიულ კარგში

იყო ერთი მისტერ სემი,
აულაულა მისტერ სემი;
მულამ ჩიხუსს აბოლებდა,
დადიოდა, როგორც გემი.

პოდა, ერთხელ მისტერ სემმა,
სად იყო და სად არა,—
მდინარესთან შიათრია
ორი ლეკვი პატარა.

— ტყაპი!— ისროლა ერთი ლეკვი
იქვე წულისპირს ჩინართან,
ტყუპი!— მეორეც მიჰყვა პირველს,
ტყუპ და, გაუჩინარდა.

აულაულა მისტერ სემი
წაზოწინდა, როგორც გემი.

და მაშინვე ბუჩქებიდან,
სად იყო და სად არა,—
მდინარეში გადაეშვა
ორი ბიჭი პატარა—

შავგვრემანი პეტერი და
ქერა ბიჭი— პაული...
მალე ლეკვებიანად
გამოცურეს მხარულით.

— ჩემსას პქვია „ტყაპი“,
— ჩემსას პქვია „ტყუპი“,
დაიმახეს სხაპასხუპით
და გაიქცნენ ტყაპატყუპით.

ბიჭუნებმა ღეღამასთან
შირბინეს მაშინვე:

— ეს ტყაპია!
— ესეც ტყუპი!
სიკვდილს გადავარჩინეთ.

თამაზობენ ფინები,
ბუსკნაობენ, დახტიან,
აწიწეს და გადათევენ
ლოგინია, ტახტია.

აქეთ ტყაპმა,
იქით ტყუპმა
ყველაფერი შეტყაპა.
აქეთ პეტრეს,
იქით პაულს
უჯავრდება ღედ-მამა.

ჩაიარა მისტერ სემმა,
დაინახა ლეკვები:
— შე ისინი გადავყარე,
მე ღირსი ვარ შექების.

ღამეა და ფანჯარაში
მთვარეს გაუცინია,
აქეთ პეტრეს,
იქით პაულს
ტკბილად ჩაუძინიათ,
არ იძინებს,
არ ისვენებს
ორი ჭინკა ფინია;

მწარედ იქექებიან და
ყურებს აპარტუნებენ,
წამდაუწუმ იატაკზე
კუდებს არაკუნებენ.

თქვენ გგონიათ რომელიმემ
მოიხადა ბოდიში?
აქეთ პეტრეს,
იქით პაულს
ჩაუგორდნენ ლოგინში.

მაგრამ ასე ჩუმად უოფნა
სასჯელია, სასჯელი!
არ იქნა და გათენებას
არ დაადგა საშველი.

ჰოდა, ბოლოს, როგორც იქნა,
ნახეს გამოსავალი:
ერთმა წინდა დაითრია,
მეორემ კი შარვალი.

ღილით, როცა ბიჭუნებმა
გაახილეს თვალები,
კარგა ხანი ვერ იპოვეს.
წინდები და შარვლები.

ჩაიარა მისტერ სემმა,
ღაინაბა ლეკვები:
— მე ისინი გადავყარე,
მე ლირსი ვარ შექების.

კარადისქვეშ წრიპინია,
კარადისქვეშ ჩხაკუნია:
ბიჭუნებმა სათაფურში
შეიტყუეს თავუნია.

— ჰეი, ტყაპ, და,
— ჰეი, ტყუპ!
სადა ხართ და
სადა ხართ!
თავუნიას დაეწიეთ!
ჰა და ჰა!
ჰა და ჰა!

გამოვარდა რუხი თავცი,
დაბზრილდა, როგორც კოკი,
უცებ პაულს ფეხში ეცა
და შეუძვრა შარვლის ტოტში.

პაულს ფეხზე დაიგვერა
აქეთ ტყაპი,
იქით ტყუპი,
ატრიალდა,
დატრიალდა
უცნაური ჰულაპუპი.

უცებ მწარედ აწყობუნიდა
 აქეთ ტყაპი,
 იქით ტყუპი,
 დრუნჩხუე თათებს ისვამენ და
 ცრემლი სცივიათ ლაპალუპით

მართალია, ტყაპიც, ტყუპიც
 გაბედული ძუენებია,—
 იმ საძაგელ თაგუნის
 ორივესთვის უტენია.

ჩაიარა მისტერ სემმა,
 დაინახა ლექვები:
 მე ისინი გადავყარე,
 მე ღირსი ვარ შექების.

როგორც იქნა
 ტყაპიც, ტყუპიც
 დაიჭირეს გაჭირვებით.
 დააბეს და ჩუმიად იწვნენ
 საგანგებოდ დისჯილებით.

მაგრამ ლექვი რა ლექვია
 თუკი გახძლო დიდხანს უბრად,
 თუკი ისევ არ იცეღა,
 თუკი ისევ არ იჩხუბა.

ჯაპევი ახსნეს...
 გამოუშვეს...
 უკვე მთელი საათია,
 ვარზიან და გამორზიან,
 ყირა-ყირა გადადიან.

უცებ გაწყრა რაღაცაზე
 აქეთ ტყაპი,
 იქით ტყუპი,
 დაიღრინეს და ერთმანეთს
 აუყენეს ტყაპატყუპი.

ვარზის ტყაპი,
 მისდევს ტყუპი
 მხიარული ყეფა-ყეფით,
 გული ვეღარ მოიჯერეს
 თამაშით და ცემა-ტყუპით.

ოთახშიაც შეჯირგალდნენ
 და მაგიდას გაჭკრეს მხარი,
 იატაკზე დაიყარა
 ტპბილუული და ნამცხვარი.

დატრიადღა,
 დაფაცურდა
 აქეთ ტყაპი,
 იქით ტყუპი;
 ღვეწელებს და ჩძიან ბლინებს
 აუყენეს თქლაფა-თქლუფი.

— ტყაპი იყო!
 — არა, ტყუპი!
 — ტყაპი იყო!
 — არა, ტყუპი!
 ვერ მორიგდნენ ერთმანეთში
 და ატეხეს ძმებმა ჩხუბი.

ამ დროს მამაც გამოვარდა,
 გააშველა ბიჭუნები,
 — არ მეგონა, თუკი ძმები
 ლექვებისთვის იჩხუბებდით.

ჩაიარა მისტერ სემმა,
 დაინახა ლექვები:
 — მე ისინი გადავყარე,
 მე ღირსი ვარ შექების.

თარგმნა შოთა ნიჟინიძე

„აფრიკა“—ნახატო შერაბ ციციანაშვილისა, 6 წ. სოხუმი.

„მზე იცინის“—ნახ. ნინო ჩიტიანაშვილისა, 5 წ. თბილისი.

„გემი“—ნახ. ირინე კუპაძისა, 8 წ. ტყვიფლი.

„შეკარე“—ნახ. შაატა ჩაჩანიძისა, 10 წ. ქიათური.

„როველი“—ნახ. შარინე იოსებისა, 10 წ. ვლახ.

„ნატურმოტი“—ნახ. ზურაბ ველიძისა, 12 წ. თბილისი.